

JUSTICIA SOCIAL

Núm. 147 - Any IV - Epoca III

Barcelona, 28 d'abril de 1934

Número extraordinari: 25 Cts.

Organ de la Unió Socialista de Catalunya

La pallassada d' "El Escorial" ha d'esperonar-nos més encara en aquest Primer de Maig L'ensorrada del lerrouxisme

Amnistia i crim

El Govern Lerroix ja ha pagat part de les malifetes que ha portats a cap. Empès, no pel Parlament, ja que aquest era insolvent i corrupte per mor del seu origen, sinó per l'opinió pública, per la mateixa vergonya de la situació que s'havia creat amb la seva incapacitat, no ha tingut més remei que declinar els poders davant el President de la República. I cal afegir que aquest govern ha caigut pel pànic del Parlament.

La precipitació d'aquest comentari no permet d'enfocar totes les particularitats del procés que ha seguit l'actuació lerroixista fins a portar-nos a la devallada actual. Des de l'obstrucció parlamentària fins a l'especulació amb tots els elements tèrbols del país i de la política, i àdhuc d'institucions que haurien d'ésser sagrades, tal com va dir el mateix Azaña en el Parlament, En Lerroix no s'ha estat de res.

I quan ja ha estat en el poder, no ha tingut ni la preocupació de dissimular una política que era feta de cara al calaix del pa. No hi ha hagut programa, ni pla de govern, ni respecte a la legalitat, ni a les lleis aprovades pel Parlament Constituent. S'ha tirat pel carrer del mig per tal de col·locar tants amics com ha estat possible, per servir tota classe d'interessos particulars, i per fer-se agradable, sobre tot, a les dretes que, com hem pogut veure, feien un «chantage» amb una força que no tenien.

La política de Lerroix no ha estat una política equivocada, sinó una política inepta. Un murri arriba a salvar moltes situacions, a justificar molts desencerts i moltes extralimitacions, encara que al final se l'enduguin els Tribunals o la indignació popular. En aquest cas, però, en el govern Lerroix no hi ha hagut ni habilitat ni perspicàcia. Tot ha estat barroerisme. S'anava jugant la República, que per ell era el de menys, s'anava jugant el partit, que ja tenia més importància; i amb una inconsciència que és el signe més innegable de la ineptitud i de la imbecilitat, s'anava tancant totes les retires i totes les possibilitats, les d'ell i les dels seus, que pretenia servir, i que tenint en compte el país on ens trobem, potser encara hi seran a temps.

Ni s'han fet pressupostos, ni s'ha legislat sobre res; a més s'ha embolicat tot. Amb crèdits extraordinaris aprovats a tot drap, amb concessions i amb treballs a empreses de tota mena mentre tinguessin algú dintre el lerroixisme que les patrocinés, desenvolupant una política d'ordre públic imprudent i persecutòria, que va costar víctimes innocents el dissabte darrer a la mateixa Porta del Sol (i aquí caldrà preguntar, com a Casas Viejas, qui és el que va donar les ordres); és a dir, amb totes les irregularitats que va determinar el moviment popular contra la Dictadura, aquest govern s'ha mantingut i aquest govern s'ha mofat del Parlament i de l'opinió decent. I amb una situació financera embolicada com en el temps de Calvo Sotelo, sense pressupostos, ens trobem, segons va manifestar el diputat senyor Barcia, amb un dèficit que, ara ja, ascendeix aprop de 2000 milions de pessetes. I quan s'aniran sabent totes les coses que s'han fet estem segurs que aquest govern se li hauran d'exigir responsabilitats superiors a les que s'havien d'exigir a la Dictadura.

I ara, què? És prematur parlar de la solució que pot tenir la situació confusa actual. La caiguda del Govern Lerroix vé a treure una de les incògnites, però encara se n'han de resoldre d'altres. I creiem que ha arribat el moment de l'acció per a les forces d'esquerra i per a nosaltres socialistes, car del contrari els elements confusionaris que encara tenen preponderància en els medis polítics actuals, poden fer que retorni el perill del feixisme, ara esvaït per la caiguda de la lerroixada. Més que mai vigilem.

U. S. C.

Federació Comarcal del Barcelonès

PRIMER DE MAIG

9:30 DEL MATÍ: Col·locació de la làpida que ha de donar el nom de PRIMER DE MAIG a l'antic carrer Nou de Sant Francesc (Estatge de la Casa del Poble).

10:30: GRAN MITING al local Cinema Walkyria (Ronda de Sant Antoni).

ORADORS:

TOMÁS AMAT

AGUSTÍ VILELLA

De la Joventut Socialista

M. MARTÍNEZ CUENCA

JOAN COMORERA

Del Comitè Executiu de la U. S. C.

Tretalladors: ASSISTIU-HI!

La manifestació antifeixista de demà

Demà, diumenge, el poble de Barcelona celebra una manifestació de protesta contra l'actuació de les dretes a Espanya. Cal que hi siguem tots.

Cal que Catalunya faci sentir a Espanya la palpitació d'un poble que vol viure i que no està disposat a deixar-se trepitjar en la seva dignitat.

Diumenge darrer una colla ridícula de feixistes i de cavernícoles va anar a l'Escorial a fer-hi el paper trist dels impotents que, ni amb la propaganda de l'opinió de tot Espanya sacsejada durant setmanes i setmanes, ni amb la protecció del mateix govern, ni amb l'ajut de subvencions, no van aconseguir altra cosa que reunir un nombre migrat de curiosos i de partidaris. Demà a Barcelona, sense cap dels elements que havien aplegat els reaccionaris espanyols, amb la sola crida dels homes liberals, s'aplegarà una gran gentada que donarà fe de la voluntat fèrria de perseverar i de vèncer.

El Comitè Executiu de la Unió Socialista de Catalunya invita tots els seus afiliats de Barcelona i de les comarques veïnes a que concorrin a la manifestació. Cal que les Seccions i Agrupacions hi vagin amb llurs banderes perquè en una manifestació d'afirmació de llibertat no poden mancar-hi les banderes rojes del Socialisme.

LA MOIXIGANGA DE L'ESCORIAL

Uns exemplars de les bellicoses Joventuts d'Acció Popular

La ficció lerroixista-agrària

Calia que tingués lloc la manifestació feixista d'El Escorial, perquè d'aquesta manera estarem en condicions de jutjar amb la força de la mateixa evidència, fins a les seves més pregones profunditats, la baixesa del complot que hom havia trametat contra el règim.

Nosaltres som dels que hem cregut sempre que els judicis sobre l'adversari és preferible que parteixin de la base de donar-li més força de la que en realitat posseeix. En aquest cas, tractant-se del Gil Robles, diverses vegades havíem tingut ocasió de manifestar entre companys que no era un home ni mancat de caràcter ni de dots de suggestibilitat de la massa. Hi havia un problema, que té també una importància enorme per a un polític, que és el grau de visió de les coses i dels esdeveniments que pugui tenir, i els fets creiem que també demostraven que Gil Robles tenia una certa clarividència de les situacions.

Confessem que aquesta vegada havíem exagerat una mica massa en un cert aspecte de les activitats feixistes d'«Acció Popular». En un cert aspecte, tan sols; ja que, pel que respecta a l'actuació política de Gil Robles, ara com ara, creiem que, en termes generals, ha estat bona per les seves forces, encara que no hagi pogut aconseguir la plenitud de les seves aspiracions.

Gil Robles perseguia, en primer terme, la destrucció del partit lerroixista, i hem de convenir que ho ha aconseguit plenament. També li era necessari restar l'àrbitre de les forces feixistes, i, fins al moment de la revista de l'Escorial, havia arribat a ésser ho. En la política espanyola, en ordre a partits organitzats, «Acció Popular» era realment un dels pocs partits polítics amb personalitat i amb un mínim de capacitats dirigents. El fracàs del feixisme en l'acte d'El Escorial resideix en un altre lloc, al nostre entendre.

Un altre dels factors amb els quals comptava Gil Robles per al consolidació com a instrument de tampoc aquest ajut no li ha inancat un sol moment. No parlem d'aliança per no incórrer en una excessiva suspicàcia; però, evidentment, la coincidència ha estat tan manifesta, que, fos el que fos, el desenllaç que hagués de tenir la finalitat que perseguí Gil Robles, en el moment definitiu, lerroixistes i feixistes s'haurien

trobat junts. S'hi haurien trobat en el triomf, com ara s'hi troben en el fracàs i en la vergonya.

Ha caigut, doncs, l'enorme castell de cartes que lerroixistes i feixistes havien bastit, i que havia arribat a impressionar l'opinió nacional. Tot això era, només, que un castell de cartes. Com havia estat possible d'arribar en aquest escamoteix, en aquest acte de prestigiositat? Al nostre entendre, per una raó molt senzilla.

En la República actual passava quelcom del que va passar en la República del 73. En aquella República mancà totalment la noció de l'ordre d'interessos que calia crear. En aquesta, totalment no; però en part, sí. I no és que ningú hagués oblidat que la península ibèrica és un país de preponderància agrària. L'actitud dels socialistes fou suficient per fer-ho recordar. Però heus ací que la llei de Reforma Agrària ha restat damunt el paper.

La confabulació que domina actualment el Govern de la República, segons la nostra crítica marxista, és això: tota una força artificial, que són els interessos parasitaris del caciquisme de baixa estofa, i la revifalla del sentit feudal.

Aquesta convergència, pot ésser quelcom de coherent, de sòlid? Rodonament, no. Perquè la gran ficció que avui podem apreciar del feixisme d'«Acció Popular» consisteix en el fet que l'economia agrària no té el caràcter compacte i uniforme en la península per poder tenir una projecció governamental eficient.

Aquesta és la gran lliçó per als socialistes i per als republicans, si aquests volen aprofitar el moment actual per emprendre la gran ofensiva de reconquesta de la democràcia.

Que ho sàpiga la classe obrera: el feixisme no pot triomfar històricament si les forces d'esquerra són prou honrades per actuar amb un mínim de sentit de responsabilitat. Però sí, això cal que l'acció, al Parlament i al carrer, sigui ràpida i contundent. Actuem amb el convenciment que tot això és una ficció i siguem implacables, perquè d'ara endavant ens puguin donar un altre ensurt.

RAMON JOVE BRUFAU

PROPAGUEU JUSTICIA SOCIAL
ORGAN DE LA U. S. C.

Unió Socialista de Catalunya

ACTES PER AL PRIMER DE MAIG

Estri d'Anou.—La Secció de la U. S. C. celebrarà una manifestació i un acte de reafirmació socialista en el qual parlari, entre altres, el company Antoni Morelló.

Valls.—El dia 1er. a les 10 de la nit, a l'estatge de la Secció, el company R. Folch i Capdevila donarà una conferència sobre «El Socialisme i el Primer de Maig».

Sant Quintí de Mediona.—El dia 1er. a la tarda, conferència pel company Lluís Ardiaca.

Caldes de Montbui.—El dia 28 a la nit, miting de propaganda socialista. Parlaran els companys Lledó, Miret i Folch i Capdevila.

Alella.—El dia 30 a les 8 de la nit, conferència pel company Joan Fronjó.

Pineda.—El dia 30 a la nit, miting de propaganda. Hi parlaran els companys Joan Coloma i E. Ruiz Ponsetí.

Ciutadilla.—El dia 1er. conferència pel company E. Granier Barrera.

St. Hilari Sacalm.—El dia 1er. conferència pel company Pelai Sala.

Viloví d'Onyar.—El dia 1er. conferència pel company Santasusana.

Amer.—El dia 1er. miting pels companys Josep Santaló i Daniel Jufresa.

Oser.—El dia 1er. miting, pels companys Josep Santaló i Daniel Jufresa.

Anglès.—El dia 1er. miting, pels companys Josep Santaló i Daniel Jufresa.

Bonmati.—El dia 1er. miting, pels companys Josep Santaló i Daniel Jufresa.

Santa Coloma de Farners.—El dia 1er. miting pels companys Joan Claret i Abelard Fàbrega.

Molins de Rei.—El dia 1er. miting, a les quatre de la tarda a l'estatge de la Federació Obrera. Hi parlaran els companys Gausachs, Rosell Muntaner, Forment i Fronjó.

San Vicenç dels Horts.—El dia 1er. al matí, conferència pel company Rosell Muntaner.

LA BISBAI DEL PENEDES

El dia 1, miting de propaganda. Parlaran els companys Jané, Sanchis i Folch i Capdevila.

MONGAT

Dilluns dia 30, a les 10 de la nit, miting. Hi parlaran els companys Vilella, Sasplugas i Fronjó.

La voz de su amo

«El Socialista» de dimecres publica un article signat E. de Francisco que parla d'una manera desconsiderada del nostre company Comorera, President de la Unió Socialista de Catalunya.

Sorpresos pel to ofensiu de l'esmentat article, hem anat a veure el company Comorera i li hem demanat la seva impressió. L'hem trobat atrefegat en la tasca feixuga de la Conselleria d'Economia i Agricultura de la Generalitat, i hem pogut entaular tot just un curt diàleg que anem a transcriure:

—¿Heu llegit l'article de De Francisco a «El Socialista»?

—Sí.

—¿Què us en sembla?

—Que De Francisco m'acusa d'una cosa que mai no he fet: mentir. En totes les meves coses puc equivocar-me, però no menteixo mai.

—¿Com us expliqueu, doncs, el to de De Francisco?

—Alguna cosa deu coure-li quan es queixa tant i àdhuc inventa afirmacions que no he fet. I és estrany que De Francisco es fiqui on no el demanen. A tot hora estic disposat a controvertir amb Largo Caballero directament, però no a tractar amb funcionaris.

—¿Voleu dir que De Francisco és un funcionari?

—Exactament: ell i aquells que obeeixen «La Voz de su Amo».

Acadèmia de Tall i Confecció

PROFESSORA

ROSA S. DE COMORERA

Sistema nou, Ràpid, Senzill, s'aprèn a tallar tota classe de vestits en poc temps.

Hores de classe, de 3 a 6 - 20 ptes. m.
" " " " 7 a 9 - 15 " "

MUNTANER, 52, 4. 2.ª

NOTA.—Les afiliades a la U. S. C. i llurs filles disfrutaran d'una rebuixa de 8 ptes.

Socialisme i Liberalisme (1)

De la vaga de Llum i Força

Tot el món és avui com un estadi de lluita. Mai la valor del nostre ideal no haurà estat sotmesa a una prova més vivificadora.

El Socialisme està en primera fila en aquesta batalla; i la seva responsabilitat en aquesta hora és incalculable. Per una banda, les dretes extremes fingeixen presentar-li batalla en el seu terreny, transformant capciosament el col·lectivisme en corporativisme; predicant una dictadura d'Estat, perillósament ambigua, sobretot després de l'experiment rus. S'arriba fins i tot a adoptar el califitiatu de socialisme per a tendències que odien a mort el socialisme clàssic, com fa el partit de Hitler a Alemanya. Per altra part la lluita de classes i les preocupacions essencialment econòmiques han apartat el socialisme de la seva representació com a escola perfeccionadora de les velles escoles liberals, i complement de l'obra de la Revolució. Són molts els que no poden acceptar el socialisme més que com una forma medieval o instrumental per a arribar a l'individualisme, i que per damunt de totes les formes d'ideal polític posen el concepte, final en si mateix, de llibertat, per molt que certes modes absurdes afectin avui posar-lo en descrèdit.

El Socialisme, doncs, per la seva pròpia naturalesa de social i polític, és al mateix temps una escola ultraliberal i una escola d'emancipació econòmica, i ha de tenir forçosament una acció mixta. Aquest és el seu problema tot seguit que s'enfronti amb la necessitat de cooperar en la participació del poder i en la graduació evolucionista del seu ideari. En el mateix cas es troben, inversament, els partits extrems de la ideologia liberal, i per aquesta consciència es presenten com a agrupacions mixtes, anomenant-

(1) Tenim el goig d'inserir aquest article de Gabriel Alomar, escrit especialment per a JUSTICIA SOCIAL. Encara que no podem subscriure totes les idees que, magistralment, exposa el nostre gran amic, tenim la convicció que els nostres lectors llegiran amb avidesa el pensament de Gabriel Alomar en aquestes hores gràvides de responsabilitat per al Socialisme universal.

se, per exemple, radicals-socialistes.—Observi's la contraposició d'aquest nom amb el que es troba a l'entronc del col·lectivisme amb l'absolutisme d'Estat: nacional-socialisme.

La separació massa rígida entre el socialisme i els partits anomenats burgesos ha produït una perillosa solució de continuïtat, desvirtuant el sentit mateix del socialisme. Convindria molt desllindar els camps per a evitar confusions. Cap socialista de l'escola liberal no entén el socialisme com una finalitat en si mateix, sinó com un aspecte accidental de l'evolució del liberalisme. Més que entre partits burgesos i partits proletaris, caldria establir la separació entre partits de lliberació progressiva i partits d'estatutació.

Per les conveniències ocasionals de la seva lluita el Socialisme ha portat a l'extrem la sobirania del partit sobre el pensament i els actes dels seus adherits. Aquest criteri contribueix a divulgar la creença que també el Socialisme preconitza una certa absorció de les iniciatives de cada ciutadà per la prepotència de la col·lectivitat social, que en tot cas seria una forma de l'Estat. Aquesta rigidesa condueix a una certa militarització del partit, que podria assimilar-lo a les agrupacions gregàries de totes les milícies, començant per la jesuítica.

No. La veritable força d'un partit modern ha de consistir en la cooperació espiritual, lliurement concedida, de cada un dels afiliats. Fins diré que l'aspiració orgànica d'un partit ha de consistir en deixar d'esser-ho, per a integrar-se en l'escala de valors de totes les agrupacions que lluiten per la consecució d'un mateix ideal fonamental.

Aquestes consideracions ens porten a dilucidar sobre la necessària reforma dels partits per a acomodar-los a les modernes necessitats que han de satisfer. La Política és avui un conjunt de tan diverses activitats humanes que no basta una sola personalitat a abarcar-les totes. Per això cal distribuir-les en una ordenada divisió del treball, per la qual cada individu pugui dedicar les pròpies activitats a la secció que millor s'acomodi a les seves preferències i aptituds. Així també,

dins una comunitat d'ideal polític, cada partit hauria d'esser la facultat corresponent a un aspecte de les activitats públiques. Així el socialisme seria la forma social i econòmica del liberalisme, mentre els partits pròpiament anomenats liberals en serien la forma estrictament política.

Estic convençut que l'actual caiguda del socialisme en les nacions de règim dictatorial es deu a la manca d'entroncament entre els partits liberals i els socialistes. Per una banda, el liberalisme necessitava continuar la seva evolució amb l'ajuda dels agrupaments socialistes i per altra banda, aquests necessitaven presentar-se com una continuació evolutiva de l'obra revolucionària i no com una ruptura perillosa amb la tradició tendenciosament anomenada burgesa. Aqueixa solució de continuïtat ens ha fet un mal incalculable. La lluita de classes, entesa com una declaració de guerra, havia de produir el descrèdit aparent de la magnífica herència de les escoles liberals, glòria de les classes mitjanes, i la creació de milícies autoritàries que aprofitaven aquell descrèdit per a agafar entre dos focs la pura espiritualitat del liberalisme i atacar fortament el socialisme desprevingut.

Si bé avui la batalla sembla perduda en els dos països on més espectacularment l'hem presenciada (països que, per una ironia històrica, són els dos pols de la cultura humana, perquè un d'ells és la terra de la més pura classicitat i l'altre ho és de la més significada barbàrie), cal prevenir-la en els països occidentals on perdura vivent el liberalisme: Anglaterra, França i Espanya.

A Anglaterra, l'agrupació laborista (que no pertany en realitat al Socialisme) no ha establert aquella solució de continuïtat amb els partits burgesos, ans bé col·labora avui amb ells en la governació del país, i fins sembla més apta a entendre's amb la part temperada del partit conservador que amb el liberal. Però la veritat és que el sentit materialista o estrictament econòmic del laborisme ha desvirtuat encara més l'essència i la tradició del liberalisme anglès, quasi fins a extingir-la. Tinguem present que també el socialisme germànic, tan poderós un dia, en la pròpia terra de

Ningú no té autoritat damunt dels seus iguals; la força no té dret a imposar la seva llei, si aquesta no és humana. Ningú no es fa esclau per gust, és la necessitat a la subsistència el que obliga a humiliar-se al poder i a la riquesa. Però, pot el despota comprar els homes per fer-los instrument dels seus desigs? Un home que es fa esclau no es dona: es ven materialment. L'obrer està obligat a esmerçar el seu esforç en benefici de l'amo per poder satisfer amb el salari les pròpies necessitats. Però la seva moral ningú no la hi pot comprar, si ell no la vol vendre, i aquell que ho fa, traeix la causa del proletariat.

De traïdors d'aquesta mena sempre n'hi ha; però aquests, més que treballadors, són esclaus. En esclatar les vagues, en lloc de posar-se al costat dels companys que lluiten per reivindicacions justes, els sembla que situant-se al costat del poderós i dient pestes, amb cínica servilisme, dels seus germans que, amb esperit rebel, afronten totes les conseqüències dels seus actes, fan mèrits per a ésser tinguts per quelcom poder pujar com l'escuma.

Un «amor al treball» d'aquesta mena no es pot pagar de qualsevol manera, ha d'esser ben regraciada. Nosaltres, treballadores que hem estat al costat dels nostres companys en vaga, ens hauríem sentit humiliades i ferides en la dignitat, si el prenu que obtinguérem no hagués estat a l'alçaria de les circumstàncies. Però aquelles que traïren, varen comprendre que no valien gaire (i en això varen encertar) i es varen vendre per una misèria.

Suposem que llur desinterès arribarà fins a no voler beneficiar-se de les millores que els veritables proletaris han aconseguit amb l'esforç llur i que elles no en voldran saber res, per tal com tampoc no han sabut ésser companyes ni treballadores.

ALBADA

Marx, no comprengué la necessitat d'unir-se i fondre's amb l'escola liberal, veritable selecció de la política alemanya, i avui paga amargament aquella culpa.

Sempre he cregut que la inestabilitat de l'evolució liberal francesa depenia de no haver-se integrat el socialisme, com a valor cromàtica, en les forces radicals.

Quant a Espanya, encara és més evident el deure del socialisme espanyol de cooperar en l'assegurament del contingut liberal de la República. Per raons ben clares la República espanyola podria devenir una forma de govern per a un contingut semblant al de les altres repúbliques de terres ibèriques. Potser a cap altra nació del món el Socialisme no està en el cas de substituir, si cal, els partits esquerrans de la República per a completar, abans que tot, la veritable Revolució espanyola, que no és la del 14 d'abril, sinó la de les Corts Constituents. Vosaltres, amics de Catalunya, que heu sabut ajudar a l'obtenció de l'Estatut creient-lo un acte de justícia corresponent al grau d'evolució de Catalunya, ajudareu també a completar l'emancipació liberal espanyola que ara més que mai és la de tots nosaltres.

GABRIEL ALOMAR.

Calçats d'estiu

Exclusiva Maripi

Joan Escarpanter

Canet de Mar

Caixa d'Estalvi de la Generalitat de Catalunya

OPERACIONS QUE REALITZA

Estalvi a la vista. - Estalvi a termini
Comptes d'estalvi.-Comptes de contribuent

OFICINES CENTRALS:

BARCELONA - Palau de la Generalitat de Catalunya

SUCURSALS:

GIRONA. — Plaça de l'Oli, 1

TARRAGONA. — Apodaca, 3

LLEIDA. — Carme, 28

BADALONA. — Francesc Layret, 149

IGUALADA. — Born, 2

VILANOVA I LA GELTRU. — Rambla Macià, 1

MASNOU. — Prat de la Riba (Casa de la Vila)

SANT FELIU DE GUIXOLS. — Rambla Antoni Vidal, 35

PALAFRUGELL. — Santiago Rossinyol, 9

SOLSONA. — Plaça Sant Joan, 7

La veu de les nostres Joventuts

La fòbia lerrouxista

Estem travessant moments d'angoixa, moments terriblement crítics per la República. El govern Lerroux, si el poble no ho impedeix, arribarà a estrangular, una darrera l'altra, totes les llibertats i lleis socials, arrancades amb penes i treballs, a la reacció des del 14 d'abril ençà.

El cas d'Espanya és francament vergonyós des i que el govern de la nació va caure en mans de la llopada radical, que s'ha anat de mal en pitjor. Tan crítica veiem la situació general del país, que res ens estranyaria que s'arribés a una guerra civil.

El govern Lerroux fent traïció al seu nom de republicà, està lliurant, lligat de mans i peus, el poble espanyol a la reacció.

Anem a analitzar la feina destructiva del fatídic govern Lerroux. Primerament la desvirtuació de la llei agrària, llei que lliurava als camperols hispànics de la vida de fam i misèria a què els tenien sotmesos els cacics del respectiu districte. Després vingué l'anul·lació de la llei de termes municipals, la que lliurava del pacte de la fam als humils camperols, perquè la base principal prohibia llogar jornaleros forasters.

No s'ha deturat aquí la fòbia radical, ha prosseguit desfent lleis importants com la que suprimia els havens a la clerecia; però pels milers de proletaris

sense feina que es moren de fam a Espanya, per aquests no es troba la solució. Per als ganduls ensotanats (oh sarcasme!), les Corts republicanes han votat 16 milions de pessetes. Però encara no hem arribat al final de la bogeria lerrouxista; aviat hauré de passar per la vergonya de presenciar com són alliberats els traïdors enemics màxims del règim republicà: Sanjurjo, Calvo Sotelo i d'altres que no recordem.

I finalment, encara hauré de passar per una nova vergonya, la de veure com les Corts republicanes aprovaren la maleïda pena de mort.

Es així com el partit radical arribarà en les seves claudicacions a lliurar l'Estat al màxim representant de la reacció feixista espanyola: Gil Robles.

La República espanyola va a la deriva; en tot el territori ibèric es respira un aire pesat; no més resta un tros de terra ferm: Catalunya.

I sortosament a Catalunya actua un govern republicà autèntic, que serveix de bloc infranquejable per a la reacció feixista del rest d'Espanya i serveix al mateix temps de guia als homes dels altres pobles ibèrics, en el pit dels quals encara hi bateguen ansies de llibertat i justícia social.

L. FARIGLE

Comentaris d'un afiliat

Es després d'escollir amb gran atenció els parlaments fets darrerament pels companys Comorera i Largo Caballero quan em decideixo a emetre el meu judici, ja que la circumstància de no tenir cap càrrec en els organismes del Partit em permet analitzar freda i serenament la qüestió.

No vull pas dir, per les meves anteriors paraules, que el company Comorera, en la conferència de la Casa del Poble el dia 12 d'aquest mes, en parlar de la posició de la U. S. C. pretengués justificar una posició personal, ni tampoc, que Largo Caballero en el discurs pronunciat el passat dia 15, al Cinema Walkyria, amb motiu del darrer Congrés de la U. G. T. perseguís el mateix fi.

Es evident que ambdós companys es manifestaren de forma totalment antagònica en tot allò que fa referència a la posició actual de la U. S. C. i en les orientacions polítiques a seguir.

I jo he de dir que ni en les orientacions marcades per Comorera, ni per les de Largo Caballero, puc estar-hi de complet acord.

Amb el primer, perquè no trobo en les raons per ell exposades, justificació plena a la col·laboració amb partits burgesos, fins a l'extrem de governar ple-gats.

Naturalment que això no deixa d'ésser una modesta impressió personal meua, però he de manifestar, per imperatiu de la meua consciència, que estimo contraproduent per al nostre Partit, la posició actual del mateix.

Pot admetre's com cosa natural, davant unes eleccions, la coalició amb partits d'esquerra, en moments difícils i per oposar-se al triomf de les forces reaccionàries, mes això, entenc, ha d'ésser com a conseqüència de coincidir plenament en l'existència de tal perill i imminència del mateix, a l'objecte de mantenir els avenços assolits pel conjunt o forces esquerranes.

Però d'això a lligar-se amb

elles, en compromisos posteriors hi va una diferència tan considerable, que val la pena estudiar-ho detingudament. Diré el per què.

Per l'única raó de què som un Partit de classe i, com a tal, devem perseguir l'obtenció total del Poder per als treballadors. Això sols pot aconseguir-se mitjançant una actuació netament de classe que ens permetria arribar potser en temps poc llunyà a merèixer la confiança de tots els treballadors que avui encara es creuen amb motius per a recusar-nos, però que, sens dubte el fer-ho no és més que per desconeixement dels nostres postulats.

Quant el que vulgarment es coneix per «posició Largo Caballero» coincideix amb les apreciacions fetes per Comorera, ja que considero, també, equivocada la conducta que segueix el P. S. O. E., malgrat la majoria del mateix, estigui d'acord en adoptar la referida posició.

I al parlar de Largo Caballero, he de doldre'm, també, que en la peroració feta pel mateix l'esmentat dia 15 en referir-se a les fracassades gestions per la fusió entre la U. S. C. i el P. S. O. E. es posà una vegada més en evidència l'excés legalista que motivà el dit fracàs.

Es doblement censurable aquest excés de legalització per tal com no deixà de remarcar el president del P. S. O. E. el molt que contribuï el seu partit, amb els 110 diputats a les Constituents, perquè Catalunya obtingués l'aprovació de l'Estatut.

Però tinguem en compte, també, que si el P. S. O. E. no vol esforçar-se per a comprendre les diferències que ben a la vista estan (el Govern de Catalunya és d'esquerra. El d'Espanya és quasi de dretes i totalment supeditat a les mateixes) llavors valdrà més que ho deixem córrer tot, fins el moment que la coincidència sigui cosa natural, en lloc de cosa obligada.

Ah! Cal dir que els governants

LES MANIFESTACIONS ANTIFEIXISTES DEL 28 I 29 AVIS A LES JOVENTUTS SOCIALISTES

Recordem als companys de les Joventuts Socialistes que l'hora d'encendre les fogueres està assenyalada a les onze en punt de la nit d'avui diable, en el pujol més alt de cada poble.

Per a concórrer a la manifestació de demà, diumenge, les Joventuts Socialistes hauran de concentrar-se al nostre estatge de la Casa del Poble a les nou del matí, amb les banderes respectives. Que tothom compleixi aquestes consignes.

EL COMITE EXECUTIU

Amanits

Previsions sanitàries

Dies enera el Sr. Marrano, ministre d'Hisenda, féu declaracions als periodistes sobre la necessitat d'eliminar dels organismes públics, tots aquells que no es sentin lerrouxistes, amb el pretext que entrebancaven la labor històrica — i gastronòmica — de l'històric partit radical. Pocs dies més tard uns quants funcionaris foren acomiadats. Perfectament. No oblidarem la lliçó. Tant és així, que ja hem començat a fer provisions de «Flit» i a organitzar unes quantes brigades raticides per a desinfectar els locals públics així que arribem a tenir-ne la direcció. Tenim la impressió que quan entri en funcions l'inssecticida, la terra quedarà ennegrida de burots...

Una ocupació

Lerroux ha desocupat. Ha desocupat ocupant IFNI. El cap del Govern ha fet ditiràmics elogis ocupant-se de l'ocupació. Ha posat de lleu la importància enorme, al seu entendre, d'aquesta gesta. Ja ens perdonarà que riguem per sota el nas. Considerem terriblement ridícul que del desembarc de mitja dotzena d'homes — per altra banda audaços — es prengui peu per afirmar que un territori enter cau sota el domini espanyol. Això per un costat. Per altra banda, d'aquesta gesta se'n diu ocupació pacífica sense precedents. La República també vingué pacíficament i seguint viarany sense precedents en la història. Això no obsta perquè als tres anys de república coronada les víctimes es comptin per milers. A IFNI hi han, per ara, vuit o deu morts. Ho han estat a conseqüència de les escabroses condicions d'aquella terra inhòspita; no pas per les agressions dels indígenes. Vol dir això que quan aquestes es produeixin les víctimes seran nombroses. Precisament tothom ha coincidit en apreciar que els mitjans de comunicació són gairebé impossibles. Imagineu, doncs, les dificultats que hi haurà per socórrer els destacaments allí desplaçats, quan als indígenes els pugi la mosca al nas. Que tard o d'hora ha d'arribar. Preveiem una segona edició d'Annual. Mentre les mares pareixin fills. I aquests vulguin ésser carn de canó.

catalans, i republicans d'esquerra, encara que burgesos són bastant liberals i no són «mucho peor que los gobernantes de España» com va dir-me en una de les sessions del referit Congrés de la U. G. T. un company, militant del P. S. O. E. i que resideix habitualment a Madrid.

A més, des de les columnes de «El Socialista» s'ha vingut exposant, que sols hi ha dues forces que són garantia per la República: El P. S. O. E. i l'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA.

I la majoria del Govern de la Generalitat és de l'ESQUERRA.

JOSEP FERRER JUAN

Responsable?...

La societat inhumana aferrada a les antigues tradicions que li ha legat l'Església i que són les mateixes lleis arrastrades durant segles i segles, sense tenir en compte que el món evoluciona i es modernitza, es permet condemnar fets humans que són llei de la Naturalesa.

Una noia de servei ha tingut un fill, i, espantada del greu «pecat» que la societat hipòcrita condemna, ha tallat el cap a l'infant i després ha fet a trossos aquest.

Aquella dona convertida en criminal pels prejudicis d'una societat integrada per persones que semblen feres, sempre alerta per a trobar víctima propícia a la qual clavar les urpes ¿ha obrat tal com la seva consciència li manava?... No crec que una mare pugui donar mort al seu fill, sense haver-hi una força superior que la impulsi a tan criminal fet, i aquesta força ha estat la por al menyspreu de la gent corrompuda per la Religió, intransigent i ignorant, que ha estat i serà la ruïna de la humanitat.

Sols el dia que la dona es lliuri del fanatisme que la vilipendia i estigmatitza, podrà seguir el camí que li marca la Naturalesa, sense por a la «deshonra» i sense haver d'arribar al crim.

ASSUMPCIO RAMIREZ

res, que sense excepció saludaren feixísticament abans de sortir al carrer... per a comprovar si queien gotes. El gerent de la casa «Iglesias i Déu, S. A.», que es dedica a la fabricació dels derivats de l'aigua beneïta, pensa dimitir el càrrec.

I dedicar-se a fabricar paraigües.

FERROMA

A nou esperit nous procediments

El nou esperit econòmic que representa la Cooperació es manifesta fecund en nous procediments i en noves habituds, en benefici exclusiu de la col·lectivitat. Per primera vegada a Catalunya, la COOPERATIVA GENERAL DE CONSUM DE BARCELONA I COMARCA (C. G. C.) introdueix el tap corona en l'embotellament de vi, oferint d'aquesta manera una garantia absoluta d'higiene i de perfecta conservació que cap empresa capitalista ha ofert encara. Per primera vegada també en el nostre món comercial, la C. G. C. ofereix una botella de vi superior de 95 centilitres al preu excepcional de ptes. **0.52⁵**

Feu-vos soci de la

Cooperativa General de Consum de Barcelona i Comarca (C. G. C.)

Montmany, 24

Telèfon 81444

Repartiment a domicili

En ..... de professió ....., que viu al carrer ..... núm. .... pis ....., sol·licita l'ingrés a la Cooperativa General de Consum de Barcelona i Comarca.

Barcelona ..... de ..... del 193 .....

(SIGNATURA)

Primer de Maig de

S'imposa la revolució socialista

L'esdevenidor proper del Socialisme a Europa

Per als que vulguin donar-se compte de la situació actual i de les perspectives properes del Socialisme a Europa, els vull assenyalar el remarcable article de Georges D. Cole, sobre l'«Esdevenidor del Socialisme», publicat a la revista «L'Esperit Internacional», del primer d'abril.

Cole, socialista i economista, pertany a l'esquerra, àdhuc a l'extrema esquerra del Treballisme britànic.

Es un signe dels temps revolucionaris en què ens trobem que el seu article aparegui al costat d'altres de tendència anàloga sobre el Reconeixement de la «U. R. S. S.» o sobre «El paper en la vida econòmica dels Estats Units», en una Revista dotada per la fundació Carnegie, el Rei del Ferro, el co-particip de Piermont Morgan, el fundador de Homestead, aquella fàbrica-fortalesa que vaig veure l'any 1905, amb els seus murs plens de troncs per als fusells dels agents Pickerton i la seva cintura de filferos electritzats per a barrar el camí a les embestides dels obrers en vaga.

Avui, els tres-cents milions de dòlars «restituïts per Canèrgie» serveixen o han servit per a fundar biblioteques, per a fer propaganda a favor de la pau i, àdhuc, amb el vist i plau d'un esperit liberal com Nicolau Murray Butler, per a afavorir la difusió de les idees socialistes o socialitzants de Cole, de George Scelle o de R. G. Tugwell.

Però no és solament el lloc de publicació on apareix que fa interessant l'estudi de Cole. El que li dona per als socialistes, per als socialistes informats sobretot, una plena valor, és la claredat, l'objectivitat, la simplicitat ben anglesa amb la qual l'autor dona relleu i vida a idees que si és cert que no són noves guanyen un cent per cent en ésser precisades i concretades.

Abans d'entrar a tractar de l'esdevenidor del Socialisme, Cole es preocupa amb molt bon encert de donar una definició exacta del mot.

Com ell fa observar si el Socialisme no significués altra cosa—com diuen cada dia els burgesos—que la intervenció de l'Estat en matèries econòmiques, no hi hauria necessitat dels partits socialistes o de les lluites de classes per a assegurar la seva victòria; aquesta victòria és ja des d'ara segura contra els darrers demotors del deixeu fer, tant si es tracta de legislació social, o de política industrial, comercial i àdhuc financera.

Però no és això el que els socialistes veritables entenen per Socialisme.

Per la meua part no trobo res a corregir en les línies següents on Cole fa, entre l'Estatisme i el Socialisme, aquesta distinció, tan sovint feta, però també tan sovint, voluntàriament o involuntàriament, mal compresa:

«Els socialistes—escriu Cole—entenen per Socialisme no pas un règim sota del qual l'Estat intervé en la direcció dels afers econòmics, sinó un règim sota el qual les activitats econòmiques estan

directament conduïdes sota els auspicis de la comunitat, sobre una base de propietat pública dels mitjans de producció; i l'ús d'aquests mitjans de producció està plaçat sota el control públic per tal de resoldre les necessitats socials. L'essència del Socialisme no és pas la intervenció pública sinó la propietat pública i no pas solament la propietat pública en un sentit de pura forma, sinó en quant significa l'ús de les fonts de producció posseïdes pel públic per a satisfer les necessitats d'una societat sense classes. Nacionalització no és pas Socialisme, perquè les empreses nacionalitzades, en el cas que hagi estat acordada una indemnització als antics propietaris pot no significar altra cosa que una administració pública de serveis que continuen essent essencialment una propietat privada. Un servei nacionalitzat que paga un interès del 5 per 100 als subscriptors d'obligacions sobre el valor del seu capital, no difereix essencialment d'un servei explotat per particulars i que paga una mitjana de dividends, entre uns anys i altres, del 5 per 100 als seus accionistes. El Socialisme no és pas simplement un canvi nominal en la direcció de la indústria; és, abans que tot, un canvi en les accions fonamentals de les classes.»

Heus ací, cal reconèixer-ho, una cosa perfectament clara.

Sentat això—i aquesta sola definició aclareix els mimetismes pseudo-socialistes del feixisme i del nazisme, i quines són les previsions de Cole sobre l'esdevenidor—es tracta, naturalment, de l'esdevenidor proper—del Socialisme en el món?

Hom notarà tot seguit que el nostre camarada britànic passa

lleugerament sobre la famosa experiència dels Estats Units. Es nega a trobar res de veritablement socialista en la New Deal del president Roosevelt. Si el president Roosevelt reeix, haurà rehabilitat, més que afeblit, el capitalisme americà. Si fracassa, serà una altra qüestió, perquè aleshores les masses es desencadenaran. Però, àdhuc en aquest cas, difícilment és admissible que el Socialisme pugui reeixir en un país on la consciència socialista apenes existeix i on, pròpiament parlant, no hi ha moviment socialista (Norman Thomas i Harry W. Laidler admetrien sense reserves aquest criteri un xic simplista?)

Quant a Europa, Cole admet (i jo hi estic d'acord) que el moviment socialista, en la seva forma comunista, sembla que pren cada dia més força a Rússia i potser es propagarà en els grups veïns de l'Europa Oriental.

Per contra, seria en va que neguéssim que el buit enorme degut a l'enfonzament de la social-democràcia alemanya hagi determinat una regressió seriosa del Socialisme a tot el món. Cole, bo i pledejant les circumstàncies atenjants per als socialistes d'Alemanya, declarats responsables ben injustament de les misèries i les humiliacions de la desfeta nacional, atribueix la major part de la victòria de l'hitlerisme, favorescuda potentment per una depressió econòmica enorme, a la bancarrota de la política «gradual» i reformista que es limitava a les reformes de repartiment impossibles en temps de crisi, sense atrevir-se a propugnar arduament per reformes d'estructura, que són les úniques capaces de treure les nacions industrials

La democràcia burgesa

del carreró sense sortida on actualment es troben.

Sigui com sigui, ningú no podrà discutir que l'aixafament, per la força brutal, dels partits socialistes a Itàlia, i més encara a Alemanya i a Austria, ha produït el desplaçament del centre de gravetat del Socialisme internacional en la seva forma democràtica, vers la França, l'Anglaterra i els petits països de les vores del mar del Nord i del Bàltic.

I és en això sobretot que l'anàlisi feta per Cole esdevé particularment interessant amb referència a la situació política i econòmica, a les probabilitats del feixisme i als progressos del Socialisme en els països on el règim parlamentari existeix des de llarg temps.

Hom es pot preguntar si Cole té raó quan afirma que a França el Socialisme no fa cap progrés entre els petits propietaris de terres i els pagesos; qüestió de definició en definitiva, perquè per a ell les persones que s'anomenen socialistes sense atacar, llevat en certes indústries, el règim de la propietat privada, no són pas veritables socialistes.

Pot estranyar també de trobar sota la ploma del nostre autor l'afirmació que sota la influència d'Henri de Man el partit obrer belga acaba d'adoptar una política que és essencialment reformista molt més que pràcticament socialista. No és gens dubtós, al contrari, que entre les idees de Man i les de Cole els punts de contacte siguin extremadament brosos.

Ens en donarem compte llegint les pàgines consagrades a Anglaterra en l'article de «L'Esperit Internacional».

Cole proclama, naturalment, la bancarrota total de la política purament reformista del «Labour Party» del temps de Mac Donald i de Snowden. En això està molt aprop d'aquells socialistes representats a la Gran Bretanya per la Lliga Socialista, filial del Labour Party, que no proposen res que de prop o de lluny s'assembla a la dictadura, ni en sentit comunista ni en sentit feixista, però que reclamen transformacions profundes en els mètodes parlamentaris i, en cas necessari, el dia d'un govern socialista, poders especials per a realitzar reformes d'estructura contra els principis mateixos de la propietat capitalista.

Llevat de la hipòtesi d'una guerra general o d'una depressió essencial de l'estat econòmic del país, cal preveure que a la Gran Bretanya l'esdevenidor proper pertany al treballisme socialista que no adaptant-se, com la tàctica actualment en vigor, a la continuïtat del sistema existent, s'esforça a fer adoptar ràpidament un programa complet de transformacions socials.

Manca saber si reeixirà, i Cole no desdenya pas la hipòtesi, àdhuc a Anglaterra, de canvis més profunds de l'estratègia socialista en un sentit revolucionari.

No obstant, diu en la conclusió del seu article:

«...sembla probable que a l'Europa occidental els socialistes s'aferraran als mètodes parlamentaris mentre aquests mètodes estaran en vigor. El Socialisme de l'Europa occidental no esdevindrà revolucionari mentre no s'hi vegi obligat. I la Gran Bretanya, la plaça forta del parlamentarisme, sembla que serà el primer

Un altre Primer de Maig

Amb l'aventiment de la República les masses obreres peninsulars conquistaren el dret al repòs legal per al dia del primer de maig. Aquest fet té una significació superior a la banalitat de que constés en una llei un dret i una gaubanga dels treballadors. I té una significació més alta, perquè aquesta concessió no fou l'obra del caprici d'un govern burges qualsevol, sinó que aquesta festa va ésser establerta en un moment en què es trobaven al Poder tres ministres socialistes.

Es tot el procés polític que ha tingut lloc amb l'aventiment de la República que ens recorda el dia d'avui. I és tota la història d'aquests tres anys, plens de moment d'esperança i d'hores de depressió i de perill, que en aquest primer de Maig cal examinar i que cal que tinguem presents per a les nostres activitats futures. Aquest primer de Maig, evidentment, constituirà una experiència més; però ho ha de constituir en el sentit que la fita que po-

sem tingui la fermesa suficient perquè l'experiència hagi servit per alguna cosa.

En aquesta data es desvetllen en el proletariat les iniciatives de lluita i els afanys d'emancipació. Més que mai convé que el proletariat tingui present que l'hora actual no solament és de lluita, sinó de lluita implacable, de lluita a mort amb un enemic que presenta mil caps plens de vert amb els quals està a l'aguait per devorar els millors elements de la classe obrera.

Aquests tres anys ens diuen ben clar que, a més d'una burgesia que està decidida a tot abans de cedir res, aquesta burgesia té encara prous recursos per a sumar en el seu esforç malvat nuclis i partits d'aventurers disposats a tots els contubernis per tal de mantenir en l'esclavatge el proletariat. I un doble esclavatge. Perquè les conquestes democràtiques que varen ésser possibles amb la instauració de la República, i que permetten al proletariat de disposar de mitjans legals per a treballar per les conquestes i millores d'ordre quotidià, i que, a la vegada, instituen drets per a les seves manifestacions culturals, emotives i intel·lectuals; tot això, que no són pas les condicions ni relatives ni absolutes de l'emancipació, sinó uns alleujaments momentanis, també atreu els atacs de la burgesia per tal que no en quedi res.

Es aquesta l'experiència que hem viscut els socialistes en aquests tres anys de República, és això l'ordre de lluites que assenyalen aquest primer de Maig, i és això que hem de tenir en compte perquè, per sempre més, la classe obrera sàpiga que l'emancipació dels treballadors ha d'ésser l'obra dels treballadors mateixos.

camp d'experiències d'un socialisme instituit per mètodes parlamentaris reformats.»

Als nostres lectors els interessarà, sens dubte, l'afirmació de Cole, que ens sembla, però, discutible, que el Socialisme està més aprop de triomfar a Espanya que a França.

EMILI VANDERVELDE

guerra al feixisme

contra totes les dictadures

La nostra festa del Primer de Maig

Un altre Primer de Maig. Entre totes les festes de la República espanyola, aquesta és la que té més sentit, gairebé diríem l'única que té sentit. És la festa del treball, és la festa d'una Humanitat que ha reconegut a la fi que el Treball és l'única font de les riqueses humanes.

Aquesta festa, però, és diferència essencialment de totes les altres festes. I la diferència consisteix que les altres festes només rememorem coses i actes passats, mentre que la del Primer de Maig és commemoració de fets pretèrits i promesa — o amenaça — de milloraments futurs.

El Primer de Maig porta una estela de tragèdia feta dels crims

que siguin els treballadors els que en gaudeixin els beneficis.

De cara a la Societat capitalista cal aclarir que la festa del Primer de Maig no és ni pot ésser una festa pacífica. S'enganyen les autoritats actuals de la República — de la República falsificada i envilida — si es creuen que el fet d'haver estat declarada festa nacional, la diada del Primer de Maig, ja és una satisfacció definitiva per al proletariat; s'enganyen els bons burgesos que queden tranquils, veient com les masses obreres deambulen pacíficament, i que creuen que ningú no els destorbarà mai més la digestió; s'enganyen els mateixos obrers que amb un esperit conformista accepten la festa del Primer de Maig com una diada de repòs propícia a excursions i a berenades.

El Primer de Maig és una festa contra la tirania del treball, i, per tant, ha d'ésser sempre una festa revolucionària. La glòria d'aquesta diada ha de consistir a servir de recordança del deure del proletariat d'alliberar-se d'una organització social que està enruant-se i a la qual hem d'empènyer perquè aviat no en quedi més que el record. Els obrers, fins fa poc a Espanya, i ara encara en moltes parts del món, han sofert persecucions i empresonaments i han sentit en llurs carns les fuetades de l'odi de la burgesia; cal que en l'esdevenidor les coses passin a l'inrevés, que la burgesia senti la fuetada de la justícia proletària.

Si la festa del Primer de Maig no tingués un abrandament de revolta, més valdria no fer-la. No hem de caure mai en el conformisme dels recordatoris romàntics; no hem de tenir altres romànticismes que els que ens facin alçar els ulls més enllà amb els punys closos de cara a l'esdevenidor. Els records, dolorosos i punyents, ens han de servir d'estímul i ens han de desvetllar la set de la justícia de demà, i la justícia de demà ha d'ésser el recomençament de l'impuls cap a noves transformacions d'una justícia més alta.

Els ideals de reivindicació del proletariat són immensos. Portem darrera nostre milers i milers d'anys de lluites en les quals les desfetes sagnants són incomputables i les victòries minses i de clar en clar. Però aquestes petites victòries les hem de sostenir sense fer ni un pas enrera.

Això és el que ens ha de recordar la festa del Primer de Maig; amb records tràgics no és possible de conjuminar festes pacífiques.

R. FOLCH I CAPDEVILA

En aquesta Diada del Treball JUSTICIA SOCIAL saluda tots els sacrificats en les lluites per les reivindicacions proletàries

Tot el poder polític i econòmic al proletariat

Tot el poder al proletariat!
Tot? Per què?

Per a instaurar una dictadura de classe? Per a violentar la societat i ajustar-la a les nostres concepcions econòmiques i jurídiques? Per a liquidar el passat i el present i executar sense pietat les persones que són avui encarnació del règim?

Des d'aquella tràgica nit de febrer que en el pati de la presó de Leoben penjava el cos inert del gran camarada Koloman Wallisch, sembla que les preguntes hagin estat contestades pels nostres enemics. La tenebra de l'Europa atordida per la ferotgia de tants crims, s'ha perforat amb un llampec sinistre i il·luminant la força enrixada de màrtirs austríacs, la flor de la humanitat cruelment estronxada en un accés de sevícia ancestral, esclat de fúria preagònica d'un règim que no accepta diàleg ni crítica i que, com els règims anteriors, devora els seus fills per horror al demà que s'anuncia.

Estem davant d'un dilema terrible. Tenim uns ideals i reclamem el poder per a implantar los. Caldria, per arribar a les grans realitzacions, que s'aniquil·lin les forces adverses i s'exterminin tots els enemics? Són la destrucció i la mort un prolegomen imprescindible del procés d'edificació de la societat futura i cal forçosament incorporar-lo al nostre programa d'acció?

Els enemics donen l'exemple. Ens combaten a mort. Allà on poden, s'apropien tot el poder i no admeten ni la hipòtesi de la nostra existència. Com si la nostra presència, en contacte amb la societat burgesa, establís un curt circuit, ve la reacció violenta, salta l'espurna i es volatilitzen les altes essències humanes. I sempre els rengles del proletariat han de

sofrir els efectes de la descàrrega.

Els nostres, davant la repetició del fenomen, senten trontollar llur humanisme. Inconscientment es fa l'apologia del «segarran» i sovint hom ha de sentir el plany morbós de no haver estat prou dur quan l'ocasió era propícia. «Ah, si haguéssim tallat molts caps en implantar la República! Ah, si no s'hagués respectat res del passat i s'hagués exterminat fins al darrer vestigi del règim caigut! Avui els nostres enemics no existirien i ens podríem consagrar de ple a les nostres creacions, sense nosos ni destorbs.»

Els dubtes s'esvaeixen. Després de la guerra gran, quan tota l'Europa s'abrandava amb el goig de les primeres conquestes, Hongria va rompre el foc. Després fou Itàlia. La següent Polònia, Iugoslàvia i finalment Alemanya. Mancava, però, la ferida més incisiva i dolorosa: la immolació premeditada dels nostres germans austríacs. Ells no eren agressius ni violents. Creaven, construïen, vivien el demà. Aquest crim imperdonable els valgué la mort. Abans de morir, lluitaren. Avui, damunt les seves cendres, els botxins fan i desfan, sense nosos ni destorbs.

Ja no podem creure en la civilització burgesa ni en la germanor cristiana. Ja no hi creiem, però aquesta demostració fresca, esferidora, se n'emporta els darrers dubtes. En què podem creure? Podem creure en la nostra civilització, en el nostre sentiment fratern, en la nostra humanitat? No tenim quelcom de substantiu, de pregon, de radical, d'humà, que ens diferencia i ens separa dels nostres enemics?

Fem un esforç! Creiem-hi!
Sota el tàlem de la mort han florit totes les ideologies. Totes

les edats han conegut el crim i en nom de tots els déus i de totes les utopies hom ha segat les restes dels dèbils o dels vençuts. L'enemic, el dissident, l'opositor, sobreviu tots els Saint-Barthéleemies. Tots creuem que Rússia ha triomfat el dia que podrà consentir la dissidència. Tots sabem que el feixisme i el nazisme no són res mentre hauran de perseguir a esclat de mort el dissident. Quan no hi ha discussió, no hi ha raó. La unanimitat representa la mort de la intel·ligència.

Penso que aquestes paraules me les dicta el propi Koloman Wallisch. El sento reencarnat en mi des del dia de la seva mort. De nits, sento el seu crit solitari, incontestat, des del cadafalc on moria: «Visca el Socialisme!» Totes les essències de la vida, totes les esperances del demà, tot el perfum de la humanitat ultrajada, es contenen en aquest «visca» efulgent que fa ploure damunt nostre les espurnes dels estels més remots. Encara que tot s'enfonsi al voltant nostre, abans de cloure els ulls en la tenebra, sapiguem cridar com el germà nostre: Visca el Socialisme!

Sapiguem cridar-ho per fora i per dintre. Que la sang no ens torbi l'esguard i poguem dir que la nostra violència no serà mai altra cosa que la resposta a l'agressió. No som perseguidors ni botxins. Som homes d'ideals que ens defensem, si cal, com els nostres companys austríacs. Com ells, demostrarem amb l'exemple que el Socialisme és el culte suprem a la vida, que venim a crear i a construir, que la nostra fina humanitat d'avui és una penyora segura de la humanitat de demà.

Són moltes les testes coronades que han caigut en el patíbul. Una més o menys no alteraria els resultats. Ja fa prop de tres-cents anys que Carles I, el dissortat rei d'Anglaterra, va parlar en nom de tots els sobirans decapitats quan va dictar davant del botxí aquestes paraules als seus amics Tomlinson i Juxon: «Jó desitjo la llibertat del poble tant com la podrà desitjar un altre. Tinc de dir-vos que aquesta llibertat consisteix a tenir govern i aquelles lleis per mitjà de les quals els béns del poble i les seves vides siguin ben seves. No és la seva participació en aquest govern el que cal, que això no li pertany. Un súbdit i un sobirà són coses netament distintes i per això fins que no posareu el poble dintre d'aquests termes de llibertat, la seva felicitat no serà possible.»

Aquest llenguatge es fa entendre. Carles I es considerava un màrtir del poble. Afirmava que sobirà i poble són termes distintes i va preferir morir abans que compartir la sobirania. Entenem-ho bé! Hi ha homes que pensen com Carles I i preferirien morir — o el que és pitjor, matar — abans que compartir la sobirania. Creuen que poble i sobirà són coses distintes. Però això no ho pensa un socialista. Un socialista

M. SERRA I MORET

(Passa a la pàgina 8)

i malvestats de la Societat capitalista quan en altres dades iguals d'anys pretèrits els guardians de l'ordre — de l'ordre capitalista — descarregaven sobre els nostres companys tot el pes de l'odi dels privilegiats. Conserva encara el to tràgic en altres països on la festa és considerada subversiva, i per això a casa nostra adquireix un caràcter de cosa sagrada que hem de celebrar amb una satisfacció de victòria i amb un desig de solidaritat humana.

Però el Primer de Maig ha de tenir sempre una altra significació. I aquesta ha d'ésser de cara a l'esdevenidor. Festa en recordança de lluites passades ha d'ésser també festa de promesa d'altres lluites futures.

Exteriorment, les manifestacions del Primer de Maig portaven una bandera de demanda de vuit hores de treball. Ara, lluny de perspectives, se'ns fa evident que la lluita era per una cosa ben minsa, malgrat que al proletariat li ha costat rius de sang. Però avui, vuit hores són una tirania i no té cap justificació tolerar-la. L'home produeix excessivament perquè treballa excessivament i la bandera de les manifestacions futures del Primer de Maig ha d'ésser la bandera de les sis hores, de les quatre hores...

Cal que l'home s'alliberi del treball. I el treball mateix ha de produir el seu alliberament. El treball ha produït les meravelles del maquinisme i, com que no és lògic ni és just que els avantatges del progrés meravellós siguin a favor de la minoria de capitalistes, cal que en recullin els fruits els que han produït aquestes meravelles. Produïdes pel treball, un principi d'estricta justícia exigeix

Carles Marx, forjador de la Revolució Socialista

LA VIDA DEL PARTIT

Report dels diputats al Parlament de Catalunya

Els representants de la U. S. C., al Parlament de Catalunya, en compliment d'un deure reglamentari, sotmeten al Congrés General del Partit el següent report de llur actuació durant el període comprès entre la data de celebració de l'anterior Congrés i l'actual.

Per al recte enjudiciament d'aquesta actuació convé tenir present que el període de referència comporta dues etapes perfectament caracteritzades per la distinta posició en elles de la nostra minoria al Parlament de Catalunya. Una etapa de franca oposició — oposició constructiva, és cert, i supeditada sempre als interessos superiors de la política general — i una segona etapa informada per la participació del nostre Partit en el Govern de Catalunya. És evident, en efecte, que, àdhuc sense renunciar a cap de les seves iniciatives, la manera de produir-se una minoria en el Parlament serà una o altra segons que aquelles iniciatives puguin manifestar-se exclusivament en el si de les Comissions i a la Cambra o bé tinguin, al contrari, un mitjà eficaç de prosperar — en tot o en part — a través de la influència que suposa el fet de la participació del Partit en el Govern.

En la impossibilitat, ara, de ressenyar en el detall totes i cada una de les intervencions d'aquesta minoria en el nostre Parlament, car tota vegada que fer-ho equivaldria a traçar la història densa de tot un any de vida parlamentària, i considerant per altra part que no escau tampoc de comentar-les en un report de la naturalesa del que us presentem, posat que el comentari comporta necessàriament una valoració, un judici, una crítica, i aquests és en tot cas el Congrés que ha de formular-los, ens limitem pel present a una simple enumeració d'aquelles intervencions que, per la seva amplitud, per la seva ressonància, o pels seus resultats hem cregut haver de subratllar, tot acompanyant-les únicament d'unes notes, breus i sucintes, relatives a l'eficàcia que des del nostre lloc hem pogut apreciar-ne. Entenem altrament que aquestes intervencions, les més caracteritzades, són suficients per donar una idea global de quina ha estat tot hora l'actuació de la nostra minoria al Parlament català, sens perjudici, naturalment, de facilitar de paraula al Congrés totes aquelles dades i explicacions, complementàries o aclaratòries, que aquest cregui oportú de demanar.

En aquest ordre hem de citar en primer lloc la denúncia, feta per la nostra minoria al Parlament, de les activitats feixistes dels alemanys i italians residents a Barcelona. La motivaren les campanyes del setmanari «nazi», «Deutscher Vorposten», editat a Barcelona, i una carta del company Dr. Friedländer, perseguit a Alemanya amb motiu de conceptes emesos en la conferència que l'esmentat company havia donat en el nostre local social. Aquesta denúncia tingué la virtut de posar el nostre Parlament en comunicació i determinà una expressió de fe democràtica i la condemna solemne del feixisme per part del que aleshores era Govern de la Generalitat.

Una derivació interessant d'aquesta intervenció, juntament amb d'altres posteriors, fou la que fa referència a la reorganització del Sometent, actualment en vies de realització.

Una altra intervenció ressonant d'aquesta minoria fou aquella relativa a l'anomenat conflicte del Port que tan poderosament i tan beneficiosament havia d'influir en la confusió política

lítica sindical de Barcelona i, a través d'ella, de Catalunya.

Altra intervenció interessant, per la seva amplitud i pels seus resultats, fou la que fa referència al preu de venda, a Catalunya, dels específics. Aquesta qüestió havia estat suscitada en ocasió del Congrés extraordinari per a la fusió de les forces socialistes de Catalunya, i és per mandat d'aquella assemblea que fou duta al Parlament. Produí una profunda commoció dels interessos afectats i donà per resultat d'acabar pràcticament amb el veritable monopoli que una empresa tan poderosa com la «Orif» exercia en aquella matèria.

Cal encara citar, per la seva amplitud i per la seva ressonància externa, la vigorosa denúncia de la nostra minoria sobre la manera d'administrar justícia en el Palau de Justícia de Barcelona. La gravetat de les irregularitats posades de manifest en aquesta ocasió causaren gran sensació a tot Catalunya i valgueren al nostre Partit la simpatia i la felicitació de tots els esperits justiciers de la nostra terra.

A part d'aquestes actuacions que podríem dir-ne de més relleu, caldria ara enumerar les múltiples i activíssimes intervencions d'aquesta minoria en la discussió i elaboració de cada una de les Lleis votades durant l'any pel Parlament català. Limitem-nos, però, també a no citar-ne sinó les principals.

La intervenció de la nostra minoria ha estat particularment laboriosa i, en molts casos, d'una positiva influència, en la discussió i aprovació de les següents Lleis: Estatut interior de Catalunya, Llei Municipal de Catalunya; Llei relativa a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreus; Llei de Contractes de Conreus.

Volem encara mencionar a part, per tal com ens afecten d'una manera més directa, la nostra intervenció activa en la discussió de la Llei sobre la creació d'un Institut contra l'atur forçós i les Lleis de Creació d'una Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu, de Bases de la Cooperació, de Cooperatives, de Mutualitats i de Sindicats Agrícoles.

Aquestes darreres, en particular, elaborades sota el patronatge del company Comorera a la Conselleria d'Economia i Agricultura, constitueixen, juntament amb la Caixa de Crèdit, un instrument poderós d'expansió i els fonaments de la futura organització cooperativa de Catalunya.

Heus ací, a grans línies, el report de la nostra actuació en el Parlament català. El Congrés apreciarà si aquesta mereix o no la seva aprovació.

Els diputats al Parlament de Catalunya: Joan Comorera, Manuel Serra i Moret, Joan Fronjosà, Estanislau Ruiz Ponseti, Carles Gerhard.

Comarcal del Maresme

Reunió del Ple que tindrà lloc a Martor el dia 6 de maig a les tres de la tarda, sota el següent ordre del dia:

1. Lectura de l'acta anterior.
2. Constitució del Ple de delegats.
3. Gestió del Comitè Executiu.
4. Examen de la situació política actual.
5. Assumptes i propostes generals.

Report del Comitè Executiu

Els dies 14, 15 i 16 d'abril de l'any passat va tenir lloc el segon Congrés general de la U. S. C. al local del Sindicat de la Indústria Hotelera de la Rambla del Centre, número 30.

Aquell Congrés ens deixà com a herència dues qüestions principals que foren la de convertir JUSTICIA SOCIAL en diari i la de portar a cap el projecte d'unificació del Socialisme a Catalunya.

JUSTICIA SOCIAL, DIARI

El Congrés nomenà una Comissió especial composta dels companys Comorera, Ardiaca, Rull, Rossell Montané i Campalans.

La Comissió us donarà compte, en un report especial, dels treballs portats a cap que ens fan esperar la publicació del diari en data relativament propera.

FUSIO DEL SOCIALISME

Per tal de portar-la a cap, el Congrés aprovà unes bases en les quals hi havia, preferentment els següents acords:

- a) Que la U. S. C. i la Federació Catalana del P. S. O. E., constituïssin una sola entitat anomenada Unió Socialista de Catalunya.
- b) Que la nova U. S. C. tindria la característica de partit plenament sobirà dins de Catalunya i als efectes de la política peninsular i internacional seria la Federació Catalana del P. S. O. E.; i
- c) Que els dos Comitès Executius constituïts en Comissió mixta convocarien dins el termini de tres mesos un Congrés General extraordinari per tal d'acordar definitivament la fusió i discutir i aprovar els Estatuts de la U. S. C.

El nostre Comitè Executiu es posà en contacte amb el de la Federació Cata-

hi havia entitats dels dos partits dissolts a les quals assistiren diversos membres del Comitè; traslladà el domicili social a la Casa del Poble i comunicà, per carta del 22, l'acord de fusió a la Comissió Executiva del P. S. O. E., a Madrid, adjuntant una còpia dels Estatuts aprovats.

Encara ressonaven a les nostres oïdes els aplaudiments dedicats a l'acord de fusió i sentíem tota la xardor de l'entusiasme i rebérem una carta de la Comissió Executiva en la qual ens deia que no podien aprovar els Estatuts de la U. S. C., i, per tant, no acceptaven la U. S. C. com a Federació Catalana del P. S. O. E.

Aquesta carta porta la data del 10 d'agost i els punts principals que no s'acceptaven eren els següents:

- a) L'article segon pels mots *por su plena soberania y personalidad*.
- b) L'article tercer, perquè no diu que els Estatuts de les Seccions de la U. S. C. han d'estar també d'acord amb els del P. S. O. E.
- c) El cinquè, perquè dona autonomia a les Seccions.
- d) El vuitè, perquè faculta la U. S. C. per a delimitar les comarques i la seva estructuració interna. A més, l'ingrés de les Seccions ha d'ésser aprovat per la C. E.
- e) El novè, perquè accepta socis individuals.
- f) El dotzè, perquè diu que la direcció de la U. S. C. correspon als seus Congressos.
- g) Els 27 i paràgraf segon del 28, perquè tracten de matèries que han de resoldre els Congressos nacionals.

Amb data 21 d'agost, el Comitè Executiu contestà la carta anterior i en aquesta contestació dèiem als companys de la C. E. que lamentàvem la seva perquè per sobre de tot calia enfortir el moviment socialista a Catalunya, que cerquéssim tots plegats una fórmula conciliatòria i que per a trobar-la ens oferíem a tractar personalment les diferències de forma que críem subsanables.

La C. E. contestà, amb data 2 de setembre, ratificant el seu punt de vista i afirmant que l'acatament a les normes establertes havia d'ésser abans que tot. I tots els arguments que s'hi estamplen són en defensa de la integritat de la lletra dels Estatuts del partit central.

La posició dels companys de la C. E., de Madrid, era manifestament parcial. Havia quedat al marge de la Federació Catalana un grupet de dissidents anomenat «Federación de Barcelona» i aquests aconseguiren l'adhesió de la C. E. i per llurs intrigues no ha estat possible arribar a la intel·ligència que tots desitjàvem amb el P. S. O. E.

El mes d'octubre, la C. E. del P. S. O. E. convocà un Ple nacional al qual invità el dissolt Comitè de la Federació catalana que estava domiciliat a Reus. El company Recasens, president del C. E. de l'extingida Federació, ens trameté els documents de convocatòria i ho comunicà a Madrid recordant-los que la F. C. del P. S. O. E. era la U. S. C. Al mateix temps, però, la «Federación de Barcelona» enviava una carta a totes les Agrupacions ja dissoltes de l'antiga Federació demanant-los la representació per a assistir al Ple convocat. Davant d'aquests fets, el Comitè Executiu acordà que el company Comorera anés a Madrid per a assistir al Ple si era possible i per a informar-se sobre el terreny de l'ambient existent respecte a la U. S. C.

La impressió que pogué comunicar-nos al seu retorn el company Comorera, fou desastrosa. Trobà una franca

comprensió prop de determinades figures del Partit com els companys Besteiro, Trifó Gómez i Zugazagota, però de la seva entrevista amb el secretari del Partit deduí que existia una parcialitat descarada per a sostenir el grupet de la «Federación de Barcelona». Vista aquesta situació, el C. E. acordà continuar la seva tasca d'organització a Catalunya deixant per a més endavant continuar les gestions per a l'acceptació de la U. S. C. als rengles del P. S. O. E.

Amb data 26 de setembre la C. E. ens trameté una carta en la qual se'n demanava que fixéssim la nostra posició respecte al partit general espanyol. Contestàrem el dia 27 que, ratificant els acords del Congrés de fusió, volíem pertànyer al P. S. O. E. i, tant era així, que donàvem ordre als companys diputats a les Corts Constituents perquè votessin amb la minoria socialista.

El Comitè Executiu, però no podia conformar-se a sostenir una situació estàtica davant la qüestió. Portàvem el mandat d'un Congrés General extraordinari d'organitzar les forces fusionades i havíem estat elegits per aquest Congrés. Per tal, doncs, de salvar tota responsabilitat convocàrem a una reunió totes les Agrupacions de l'antiga Federació Catalana a fi de determinar l'actitud que convenia adoptar en virtut de l'estat de les negociacions amb Madrid, la qual reunió tingué lloc a la Casa del Poble el dia 1 d'octubre. Hi assistiren representants de Sant Vicenç dels Horts, Caldes de Montbui, Sabadell, Santa Coloma de Gramanet, Roda del Ter, Manlleu, Manresa, Sitges, Lleida, Tarragona, Mataró, Barbat, Tortosa, Reus, Vilanova i Geltrú, Girona, Súrria i Montcada, o sigui de totes les Agrupacions que componien l'antiga Federació. Els reunits acordaren per unanimitat felicitar el C. E. per la manera com ha portat les relacions amb la C. E. del P. S. O. E., fer constar la lleialtat de la dissolta U. S. C., mantenir els acords del Congrés de fusió i que les antigues Seccions de la dissolta Federació Socialista Catalana continuïn pagant llurs quotes al P. S. O. E. per tal de no perdre els drets i poder assistir al primer Congrés nacional i defensar-hi la posició dels socialistes de Catalunya.

Fou tramesa una còpia de l'acta d'aquesta reunió a la Comissió Executiva i als companys Besteiro, Zugazagotia i Trifó Gómez. La C. E. no ens n'acusà rebut Nosaltres havíem posat la nostra responsabilitat a cobert.

Encara, però, el company Comorera realitzà un altre viatge a Madrid i en una conferència inútil amb De Francisco li preguntà si hi hauria manera, d'ésser acceptats al si del P. S. O. E., mitjançant que acceptéssim els antics estatuts de la Federació Catalana, a la qual cosa contestà De Francisco que sí, però que caldria abans resoldre el problema de la Federació de Barcelona. Poc temps després rebérem una carta del 7-12 de la C. E. preguntant-nos si el Comitè Executiu ratificava la proposta del company Comorera.

(Continuad)

**Maripi,
Maripi, Maripi**
Es el calçat
preferit

Crèdit i Previsió

SOCIETAT COOPERATIVA
Corta, 678, 1.ª - Tel. 1677

L'objecte de la Societat es practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucre en aquestes activitats

lana del P. S. O. E. i acordada la fusió sota les bases aprovades pel Congrés, el C. E. de la Federació fou encarregat de redactar un projecte d'Estatuts el qual amb petites modificacions fou acceptat pel C. E. de la U. S. C.

El C. E. de la Federació Catalana del P. S. O. E. ens invità per a assistir al Congrés regional que s'havia de celebrar a Lleida els dies 24 i 25 de juny. Hi assistí el company Comorera, que ens pogué portar la bona nova de l'acord del Congrés de portar endavant el projecte de fusió.

I fou convocat el Congrés general extraordinari que tingué lloc a la Casa del Poble els dies 15 i 16 de juliol.

En aquell magnífic Congrés, al qual assistiren delegacions de totes les Agrupacions de la Federació Catalana del P. S. O. E., s'acordà per unanimitat i amb gran entusiasme la unificació de les forces socialistes a Catalunya i foren aprovats els Estatuts de la nova Unió Socialista de Catalunya.

En virtut de la nova estructuració, fou nomenat un nou Comitè Executiu que quedà constituït per quatre companys de la dissolta U. S. C. i tres de la dissolta Federació Catalana del P. S. O. E. Els components del nou Comitè foren:

President: Joan Comorera.
Vicepresident: M. Martínez Cuenca.
Secretari general: R. Polch i Capdevila.

Secretari d'actes: Joan Fronjosà.
Vicesecretari: Antoni Obach.
Tresorer: Joan Capdevila.
Comptador: Ramon Palomas.
El Comitè Executiu començà amb gran entusiasme la tasca d'organització de les forces fusionades. Ordenà la convocatòria d'Assemblees als llocs on

PANTALEONI Germans

Sastreria i Confeccions

per a

**HOMES
I NENS**

Actualment exhibició

Novetats i Models
Primavera i Estiu

Secció Especial a la Mida

15, Portaferrissa, 13

DILLUNS ESTRENA

AL

Kursaal

Film que porta al primer pla d'actualitat l'inquietant problema de la comunitat dels sexes en les universitats

Magistralment interpretat per

HERTHA THIELE

NO DEIXEU DE VEURE'L

Volem que s'apliqui íntegra la Legislació Social

En defensa del Sindicats Obrers

La burgesia pot estar satisfeta. Podria estar-ne; però ja sabem que no n'està. Malgrat que actualment no existeixi cap conflicte important, ni gairebé cap classe de conflicte, en els medis burgesos existeix malestar, i la protesta hi cova.

Pensem en els primers temps de la República, amb les vagues generals i les vagues corporatives que se seguien una darrera l'altra. Recordem-nos aleshores de la manera com la burgesia reaccionà, girant-se contra el Govern de la Generalitat i contra el govern de la República i de la Generalitat hagueren de fer cas de les protestes de la burgesia i dir a la classe treballadora que anés en compte amb les seves reivindicacions.

I així els conflictes anaren seguint l'un darrera l'altre sense que la classe treballadora experimentés un millorament apreciable de les seves condicions. I ja no foren els conflictes corporatius solament els que crearen preocupacions als nous governs, sinó els esclats revolucionaris, més o menys responsables, més o menys eficaces i més o menys ben intencionats.

I ja no sal dir la situació que tots aquests esdeveniments crearen. L'atenció que semblà haver-hi en el primer moment per a les peticions obreres va desaparèixer en absolut per a no veure altra cosa que el fet extern de protesta. I en realitat semblava que, peis dirigents obrers de tots aquells moviments convulsius, el de menys era obtenir millores i fins i tot l'emancipació de la classe treballadora, i que allò que importava era el manteniment en permanència d'un estat d'intranquil·litat.

I allò més remarcable, més curiós i sorprenent és que, la burgesia, bo i protestant de la conducta de les autoritats a les que acusava de flútor i de tolerància, secretament estimulava les rebel·lies amb una absència absoluta de coratge en front d'aquells als quals acusava públicament d'agitadors.

I és que, en el fons, tota aquella obra caòtica d'agitacions histèriques feia el joc de la burgesia. Primer, perquè la massa vivia en constant enervament i, poc a poc, perdía les energies per a la lluita i segon, perquè d'aquella manera es creava un greu conflicte d'ordre públic que perjudicava altament a la República.

I vet aci el resultat. Avui no existeixen gairebé Sindicats obrers, i els que funcionen disposen d'uns quadros d'adherents molt reduïts. I així i tot la burgesia encara es queixa. I es queixa precisament perquè vol treure tot el profit de l'obra de desmoralització portada a terme amb la complicitat inconscient dels revolucionaris de carter que han desviat les masses.

I en virtut de la confusió política que s'ha produït des de que es troba al Poder el govern lerrouxista, la burgesia va de dret a rematar el moviment sindical. I, no podent aconseguir-ho a Catalunya, ja que s'hi hieta un redreçament, conspira, per mitjà dels homes de la Lliga, a Madrid, a fi d'obtenir l'ajut necessari i, en aquest cas, decisiu.

Noaltres ens hem imposat la tasca de donar el crit d'alerta als treballadors i de dir-los-hi que ens trobaran al seu costat per a refer i reconstruir el seu òrgan de defensa econòmica, que, pel sectarisme dels uns i per la incapacitat dels altres avui pràcticament no existeix.

Mans a l'obra, doncs, obrers de Catalunya a fi de refer el vostre instrument sindical per a les reivindicacions econòmiques.

ENSENYANCES

La nostra central sindical

De la Dictadura ençà, les organitzacions sindicals de la nostra terra han sofert tants canvis, que avui tots aquells que ja depassem la trentena i hem viscut els moments heroics del sindicalisme català, ens fem un garbuix de tantes coses com hem vist i han passat.

Dissoltes les organitzacions i declarada il·legal la C. N. T., forçosament havia de sotmetre's a contraccor amb allò que disposaven les autoritats del moment, i si hom volia fer tasca profitosa, havia d'estructurar el sindicat de forma que semblés als ulls del dictador una penya de bons amics que es dedicaven a les platxèries de fer reunions sense malícia.

Aquests sindicats — entengu't bé, tots aquells que en cap moment no seguien ni es supeditaven a les normes i directrius dels odiosos sindicats lliures, de mala recordança — vivien una vida placida i fictícia, i molts dels dirigents d'aquests sindicats sols els esperonava una preocupació: tenir les masses obreres enquadrades i disciplinades per poder llançar-se, en el moment oportú a les reivindicacions de classe i fer prevaldre els seus drets tant de temps trepitjats i escarnits per la burgesia.

Aquests sindicats feien la viu-viu; complotaven, cotitzaven subscripcions i donatius a tots els comitès revolucionaris, i hi aportaven llur col·laboració personal, fossin del matís que fossin aquests comitès; era prou que llur preocupació fos enderrocar la dictadura, i amb ella la monarquia.

La Dictadura trontollava amb l'adveniment del govern Berenguer, i molts dels impacients que durant el mandat de Primo-Aridó més que per altra cosa per covardia, aixecaren bandera de puritarisme, i amb llurs prediques dissolvents, disgregaren la classe obrera. Preveient el triomf de les esquerres coaligades, puox que no existia un vertader partit de classe, per la impossibilitat d'estructurar-lo durant la Dictadura, volgueren refer amb raó, però amb desencert, aquelles centrals sindicals, adaptant-se a les velles normes i no pas a les exigències del moment, sense tenir en compte per res, el canvi operat.

No tan sols no tingueren en compte que set anys no passen endebades sinó que durant aquests set anys no crearen com hauria calgut una vertadera escola de pedagogia sindical.

Així veiem com en el magnífic moviment popular que representa l'adveniment de la República, es barrejen tots els estaments socials des de la classe mitja als productors i intel·lectuals que no siguin netament plutòcrates.

Tothom es lliurà a la República de tipus burgès, que no gaire més tard, per ironia, esdevindrà República de Treballadors; i passats els primers dies molts es veuen defraudats en llurs íntimes i personals aspiracions, i comencen tot seguit les conspiracions i entrebanes al nou règim, sense tenir en compte que durant molt de temps no s'han educat ells mateixos ni han educat la massa en sentit de classe. Aleshores és quant esclaten les grans passions o les grans cobejances, i és difícil de saber quan és l'una cosa o l'altra, i la classe treballadora anirà darrera d'elles de fracàs en fracàs.

Els fracassos no per això porten els dirigents a modificar llurs tàctiques, i de dia en dia la classe obrera es veu més esmicolada i menys forta; cadascú tira pel costat del qual creu treure més profit, així hom arriba als tres anys de nou règim sense una massa forta, disciplinada i compacta per a fer front a la reacció que, cada dia més, amenaça enderrocar-ho tot.

Els arribistes i redemptors de tota mena han trobat camp abonat a llurs concupiscències, i en lloc de coalitzar les forces, les han esmicolades creant grups que es diferencien poc de les directrius del sindicalisme català, un dia tan puixant i avui tan ineficax.

Quan anys enrera hi havia a Catalunya una central sindical dirigida per homes capacitats i conscients de llur mandat, amb una finalitat que responia a les exigències del perquè fou creada; aquesta fou forta i temuda; però, tan aviat com es dibuixaren les idees exòtiques, que no responien al sentit autòcton hom entrà en una fase caòtica i de lluita intestina que culminà en un gran fracàs; i poc més

D'ON VE LA INTRIGA

Una agressió contra la classe obrera de Catalunya

El ministre del Treball de la República ha publicat un Decret a la «Gaceta» que té una greu importància. Segons la disposició esmentada, un ministre català, interpreta l'aplicació de les lleis de Treball, en el sentit que serà a Madrid on podran confirmar, rebutjar o esmenar les bases de treball i acords de caràcter general aprovats pels Jurats Mixtos de Catalunya.

El Decret ha vingut després de l'aprovació dels laudes del Comerç de Major, Detall i Alimentació i de les bases de treball que han resolt els greus conflictes de Llum i Força del Ram de l'Aigua, tots els quals han estat un veritable triomf per a la classe obrera de la nostra terra.

El conseller del Treball de la Generalitat no podia, de cap ma-

nera, ni per la seva significació personal, ni per la política que representa, resoldre els conflictes de treball que ha resolt, de forma que representés una desfeta obrera. Els falls no són, per altra banda, ni barroers ni demagògics, malgrat la qual cosa els patrons han posat el crit al cel, com si es tractés d'un atropell escandalós, i han obtingut que el Govern lerrouxista els escoltés i prengués resolucions radicals per tal d'evitar que el Govern republicà-socialista de Catalunya seguis posant en perill allò que els patrons en diuen l'economia nacional, o sigui, llurs interessos particulars.

El que signa, per l'experiència que li dona una actuació intensa de dos anys i mig a la Presidència del Jurat Mixt del Comerç de Detall i d'Alimentació, no troba gens estrany tot això. Coneix a fons la mentalitat i les tàctiques que usen certs vocals patrons lligaires i lerrouxistes, i troba el més natural del món que obrin com ho fan; hi ha, podríem dir-ne, un determinisme polític i moral que marca una trajectòria fatal en la conducta de certa gent.

Hi ha, encara i al Jurat Mixt de Detall dos vocals que són tot un poema. Un d'ells és un ex-regidor de la Lliga, Josep Cabré; l'altre és un tal Arciniega, militant lerrouxista, les complexes activitats del qual en el si del Jurat Mixt eren comentades no pas gaire favorablement. Completa la colla un altre individu d'ànima feudal, mancat de tota discreció i amic de l'escàndol, soci de la Lliga, com el primer. Aquests tres ho portaven tot en renou. I el més greu és que eren molts els vocals patrons que particularment els censuraven, però que en l'actuació oficial els seguien, sigui per manca de coratge, sigui perquè es creien ben representats per ells.

Els dos primers representaven interessos oposats, la qual cosa els feia topar algunes vegades. Però al final s'entenen.

L'estiu passat, els vocals dependents de Detall van presentar una proposta al Ple de llur Jurat, per tal que es tanquessin les botigues a les 7 del vespre. Van presentar, demés, una altra proposta, demanant certes millores de caràcter econòmic, la qual no va arribar a ésser discutida perquè la que es referia a l'hora de tancarment va provocar una situació de violència tal, que esdevingué la ruptura.

La representació patronal va suposar que, d'arribar-se a la votació amb empat, el que signa no desempataria contra la presidència, i va començar una tasca tèrbola i deslleial contra la Presidència, i com a summum d'aquesta campanya, hi hagué una acusació en un Ple, segons la qual el que era llavors president podia arruïnar el comerç de Barcelona. Es referia al possible desempat en les qüestions de l'horari i sous que hi havia sobre la taula. I tan és així que l'esmentada representació va posat el vet a què fos el signant qui formés part, com a President de Detall, de la Comissió

encarregada de dictar el laude que va resoldre l'afer.

Per altra part, el laude que van fer el conseller i el delegat de Treball junt amb el vice-president —aleshores— que substituï el signant, va escandalitzar de tal manera als patrons, que van retirar-se del Jurat Mixt en senyal de protesta, i aquesta és l'hora que encara no hi han tornat.

Tot això ho hem dit per a fonamentar una afirmació i per arribar a una conclusió.

Quan va començar-se la discussió de la proposta d'horari de tancarment, hi havia encara a Espanya el Govern Azaña. La discussió anava amb una certa normalitat, quan de sobte esdevingué la crisi i En Lerroux va pujar al Govern. Llavors els patrons canviaren de tàctica i començaren les violències.

Era ministre del Treball el senyor Samper, de trista memòria, quan un dia el senyor Cabré, davant d'uns quants, i el signant entre ells, va dir el següent:

«Catalunya té l'aplicació de les lleis de treball, i Espanya es reserva la legislació. Ara bé: com que les bases de treball i els acords de caràcter general són lleis, no crec que correspongui al conseller de Treball de la Generalitat el resoldre-ho, sinó al ministre de Treball de la República. I el ministre d'ara és amic meu.»

El senyor Samper no va resoldre aquesta qüestió, però ho ha fet el senyor Estadella. Pel cas és igual; tots dos són lerrouxistes i tots dos fan la mateixa tasca.

La dependència mercantil i els obrers en general, amb el decret esmentat i tal com avui està la política espanyola, perden una posició. Que vegin d'on ve la intriga. De segur que, si a Espanya governessin les esquerres i a Catalunya les dretes, els raonaments d'aquest catalanista de tota la vida al servei dels interessos de la Cambra Mercantil haurien estat ben diferents.

JOSEP COLL CREIXELL

SINDICAT D'OBRETS DE PRODUCTES QUÍMICS

(U. G. T.)

Aquest Sindicat convoca a tots els afiliats a l'Assemblea general ordinària que tindrà lloc al seu estatge social, Primer de Maig, 7 (Casa del Poble), per a discutir el següent

ORDRE DEL DIA

1. Nomenament de la taula de discussió.
  2. Lectura i aprovació de les actes anteriors.
  3. Donar compte de l'estat econòmic del Sindicat.
  4. Gestió del Comitè i discussió i aprovació de les proposicions o projectes que presenti.
  5. Donar compte de la gestió dels delegats en la primera Assemblea Regional.
  6. Preguntes i proposicions dels socis.
- Donada la transcendència dels assumptes a tractar es prega la puntual assistència de tots.
- El Secretari, M. Torrens.

Tot el poder al proletariat

(Ve de la pàgina 5)

ta creu que el poble — tot el poble — és sobirà i que la sobirania és una facultat difusa, inherent a la ciutadania. Creu que el major defecte del règim actual consisteix a adscriure la sobirania en un grup de privilegiats, en una determinada classe. I reclama el poder — tot el poder — per a compartir-lo en comú els homes tots, per a difondre'l, per a articular-lo, emanar-lo i reabsorbir-lo constantment, perquè sigui una consagració col·lectiva i una disciplina i una superació individuals.

Tot el Poder per a aixecar la societat futura i purificar la humanitat de tot sediment atàvic. No una lluita de víctimes, ni una lluita cos a cos, ni l'esclafament castròfic d'una organització que amb tot i ésser fonamentalment injusta ha tingut la capacitat de segregar els elements ideològics d'una societat millor i afinar l'esperit d'uns homes perquè preparin el seu adveniment. Tot el poder per a enterrar pietosament el passat i suplir amb manifest avantatge cada una de les seves virtuts. Tot el poder per a esborrar el rastre dels crims i poder parlar als homes el llenguatge fraterm que no han après encara de cap religió, de cap doctrina, ni de cap ideologia pretèrita. Tot el Poder per a esquinçar la tenebra amb la llum de la intel·ligència, que és la supremacia fondata i fer aparèixer l'home nou que saluda l'albada del gran dia amb el crit d'aquell germà assassinat: Visca el Socialisme!

tard, l'esmicolament total per la Dictadura.

Ha transcorregut un decenni. Res o molt poc, no s'ha après de les ensenyances passades. Es hora ja que es vagi a la creació d'una forta central sindical catalana que respongui al sentiment i a les necessitats del proletariat de Catalunya, modificant els mètodes de la lluita ja antiquats, i emprant els que responguen a les exigències del moment per continuar el magnífic història sindical de la nostra terra i perquè, en un moment de superació, siguin els obrers els que en regeixin els destins.

E. Rovira i Bori